

Næringsfriheden i Finland.

N. C. F.

http://img.kb.dk/tidsskriftdk/pdf/nto/nto_frk-PDF/nto_frk_0006_90242.pdf

pdf genereret den : 24-1-2006

gjort. Den Tilfredshed, som almindelig føles ved Forretningernes Udvidelse og Nationalformuens stærke Væxt i de sidste 30 Aar, vilde visselig meget forringes, om det var sandt, at den arbejdende Mængdes Kaar ikke vare blevne forbedrede. Om det theoretiske Spørgsmaal om Prisstigningen er det ogsaa af særdeles stor Betydning at se Gladstone udtale den Formening, at denne Prisstigning overdrives meget af den almindelige Mening, idet der er mange vigtige Artikler, som endog ere faldne i Pris, og at det er de større Fordringer til Livet, som foranledige den megen Tale om, at det nu er vanskeligere at leve end før. Vi tro, at dette ogsaa er det Resultat, hvortil de dygtigste af de Økonomer og Statistikere, som have undersøgt dette Spørgsmaal, ere komne, men Gladstones Udtalelser ville hjælpe meget til at udbrede denne Anskuelse iblandt dem, der ikke særlig studere disse Spørgsmaal og derfor let danne sig en hastig og overfladisk Mening derom.

Næringsfriheden i Finland. Vante som vi vare til at betragte det russiske Finland som et trælbudent absolutistisk Land, ere vi blevne noget overraskede ved for nogle faa Aar siden pludselig at se dette nordiske Broderrige som en fri konstitutionnel Stat. Det gaar noget langsomt med dets Stænder hvert femte Aar, og Finland er unegtelig i Meget endnu langt tilbage; men det er dog et Spørgsmaal, om det i sand Frihed ikke endogsaa, i det Mindste i flere Henseender, staar adskilligt over f. Ex. det demokratiske Danmark med dets politiske Partivæsen og andre indre Vanskeligheder.

Til de Reformer, der ere indførte efter Rigsstændernes Gjenoplivelse, hører ogsaa Næringsfriheden, der i alt Fald i flere af de væsentligste Punkter blev indført ved en Lov af 1868. Nu har imidlertid det finske Senat gennem en Komité ladet udarbejde et Forslag, hvis vigtigste Indhold vel nærmest skyldes Raadmanden i Helsingfors, Edv. Bergh, og som gaar ikke lidt videre i Retning af fuld Næringsfrihed. Hos os har den ny Lov, der gennemførtes af Fønnesbech som Indenrigsminister i Kompagniskab med J. A. Hansen, endog paa et Par Punkter ladet os gaa tilbage, og i Instruktionen for den ned-

gjort. Den Tilfredshed, som almindelig føles ved Forretningernes Udvidelse og Nationalformuens stærke Væxt i de sidste 30 Aar, vilde visselig meget forringes, om det var sandt, at den arbejdende Mængdes Kaar ikke vare blevne forbedrede. Om det theoretiske Spørgsmaal om Prisstigningen er det ogsaa af særdeles stor Betydning at se Gladstone udtale den Formening, at denne Prisstigning overdrives meget af den almindelige Mening, idet der er mange vigtige Artikler, som endog ere faldne i Pris, og at det er de større Fordringer til Livet, som foranledige den megen Tale om, at det nu er vanskeligere at leve end før. Vi tro, at dette ogsaa er det Resultat, hvortil de dygtigste af de Økonomer og Statistikere, som have undersøgt dette Spørgsmaal, ere komne, men Gladstones Udtalelser ville hjælpe meget til at udbrede denne Anskuelse iblandt dem, der ikke særlig studere disse Spørgsmaal og derfor let danne sig en hastig og overfladisk Mening derom.

Næringsfriheden i Finland. Vante som vi vare til at betragte det russiske Finland som et trælbudent absolutistisk Land, ere vi blevne noget overraskede ved for nogle faa Aar siden pludselig at se dette nordiske Broderrige som en fri konstitutionnel Stat. Det gaar noget langsomt med dets Stænder hvert femte Aar, og Finland er unegtelig i Meget endnu langt tilbage; men det er dog et Spørgsmaal, om det i sand Frihed ikke endogsaa, i det Mindste i flere Henseender, staar adskilligt over f. Ex. det demokratiske Danmark med dets politiske Partivæsen og andre indre Vanskeligheder.

Til de Reformer, der ere indførte efter Rigsstændernes Gjenoplivelse, hører ogsaa Næringsfriheden, der i alt Fald i flere af de væsentligste Punkter blev indført ved en Lov af 1868. Nu har imidlertid det finske Senat gennem en Komité ladet udarbejde et Forslag, hvis vigtigste Indhold vel nærmest skyldes Raadmanden i Helsingfors, Edv. Bergh, og som gaar ikke lidt videre i Retning af fuld Næringsfrihed. Hos os har den ny Lov, der gennemførtes af Fønnesbech som Indenrigsminister i Kompagniskab med J. A. Hansen, endog paa et Par Punkter ladet os gaa tilbage, og i Instruksen for den ned-

satte Arbejderkommission antyder den nuværende Indenrigsminister endog som en Mulighed noget Saadant som Gjenindførelsen af tvungne Læreaar. Hvis det nu udarbejdede Forslag gennemføres, vil Finland være ikke lidet forud for vor for sin Tid saa frisindede Næringslovgivning af 1857.

Komiteen har paa den ene Side sat som sin Opgave at fritage den, der vil udøve Næring, for de mange tidsspildende og ubillige Krav, som der endnu efter Loven af 1868 stilles til ham, og har paa den anden Side fundet det rigtigt at give forskellige nærmere Bestemmelser om Lærlingenes nærmere Forhold til Arbejdsgiverne. Der fordres endnu efter Loven af 1868 for at faa Borgerskab at have Bevis for at kunne skrive sit Modersmaal og for at have lært simpel Regning samt et Bevis, ethvert ved Prøvestykke, for at være duelig i Faget. Ogsaa skulde skriftlig Ansøgning opsættes og besvares, hvad der kostede baade Penge og Tid. Man maa selv, siger Komiteen, være henvist til at leve af sine Hænders Gjerning for ret at fatte det Harmelige og Skadelige i saadanne Baand. Den anbefaler nu for enhver uberygtet Mand at erstatte alt Andet ved en ganske simpel Anmeldelse. Heller ikke mener den, det er rigtigt at skjelne mellem Fabrik- og Haandværksdrift; dertil er, siger den, den moderne Industri altfor omvexlende i sine Former. Det gjælder for Haandværker som for Fabrikant, at almindelig Forretningsduelighed og Kapitalstyrke ere ligesaa vigtige som teknisk Duelighed. Komiteen gaar ud fra den Forudsætning, at Overgang fra det ene Erhverv til det andet eller Ret til samtidig at drive flere Erhverv ikke bør negtes Nogen. Medens hos os Ingen synes at tænke paa at tilvejebringe den Ligestilling mellem By og Land, som Byerne kunne kræve paa Grund af deres nuværende Overbebyrdelse med Skatter, og som paa den anden Side paa mange Punkter vilde være i højeste Grad i Landets Interesse, synes man i Finland endog at ville hæve den mindre Skattebyrde, der hidtil særlig har været paalagt Landhandlende. Komiteen anbefaler ogsaa at være mere liberal mod Fremmede, fordi den med Rette anser Tilførsel af Udlandets Kapitaler, Fagkundskab og Forretningsdygtighed for kun at kunne

være ljenlig for Landets Udvikling. Ogsaa mener den, at Udlændinges Salg fra Skib kun kan være nyttigt for Landets Forbrugere, idet saadanne Varer, der i Almindelighed skulle sælges i kort Tid, antages ogsaa at blive solgte meget billigt, ja undertiden næsten til Priser dikterede af Kjøberen. Udkastet forbyder, ligesom flere andre Landes Lovgivning, at udbetale Arbejdsløn i Varer eller i Anvisninger paa Varer. Med Hensyn til Børns Arbejde indskrænker det sig væsenlig til at forbyde Arbejde over 8 Timer for Børn under 15 Aar samt til at paa- byde Lægeattest for Anvendelse af Børn under 12 Aar eller for Natarbejde for Børn under 18 Aar. Medens vi som bekjendt indførte vor Fabriklov efter fremmed Mønster, uden at noget Menneske vidste Besked med de faktiske Forhold her i Landet, har den finske Komité derimod fundet det urigtigt at gaa ind paa en udførligere Fabriklovgivning, forinden de fornødne Oplysninger om de faktiske Forhold ved Landets Fabriker vare indsamlede, samt de sanitære Forhold undersøgte af lægekyndige Kræfter.

N. C. F.

Nationalbankens Beholdning af Sølvbarrer er nu udsolgt, og det lader sig altsaa nu afgjøre, hvilket Tab Banken har lidt ved Afhændelsen heraf; thi ihvorvel Omkostningerne ved selve Møntforandringen jo falde paa Statskassen, har den Omstændighed, at de forandrede Funderingsbestemmelser for Nationalbankens Sedler nødsagede Banken til at forandre sit Metallorraad, maattet paaføre Banken et mindre Tab. Beholdningen af Sølvbarrer, der som anført nu helt er udsolgt, beløb 16 Millioner Kroner. Ved Afhændelsen heraf fremkom der et

Tab for Banken:

i Aaret fra

1 Avg. 1872—73 . . .	68156 Kr. 27 Ø.
— 1873—74 . . .	63039 — 89 -
— 1874—75 . . .	107613 — 99 -
— 1875—76 . . .	<u>29495 — 39 -</u>
	268305 Kr. 54 Ø.